

Fremrykket provenu ved pensionsloft

Der har på det seneste været nogen debat om størrelsen af det fremrykkede provenu ved et samlet pensionsloft på 100.000 kr. Senest er Finansministeriet kommet med et nyt bud, der ikke afviger meget fra deres oprindelige bud i forbindelse med Forårspakke 2.0 på trods af, at de store pensionsindbetalinger er vokset voldsomt.

af Chefanalytiker **Jonas Schytz Juul**

13. september 2010

Analysens hovedkonklusioner

- Indbetalinger over 100.000 kr. på pensionsordninger med løbende udbetalinger er fordoblet på bare fem år. Trods denne voldsomme stigning vurderer Finansministeriet, at det fremrykkede provenu ved et pensionsloft er steget med under 10 pct.
- Med de seneste data vurderer AE, at det fremrykkede provenu ved et samlet loft på 100.000 kr. vil være mellem 6,5-7,7 mia. kr. større end de 4,4 mia. kr., som regeringen indregner fra loftet over ratepensioner i Forårspakke 2.0.
- Ved at lave et samlet loft over pensionsindbetalinger, imødegår man den spekulationsmulighed, der er i dag, med at flytte pensionsindbetalingerne fra ratepensioner til livrenter og dermed have ubegrænsede fradragmuligheder.

Kontakt

Chefanalytiker

Jonas Schytz Juul

Tlf. 33 55 77 22

Mobil 30 29 11 07

jsj@ae.dk

Kommunikationschef

Janus Breck

Tlf. 33 55 77 25

Mobil 40 61 34 38

jb@ae.dk

Finansministeriets beregninger af provenu ved pensionsloft

Finansministeriet offentliggjorde den 10. sept. 2010 nye beregninger på, hvad et pensionsloft på 100.000 kr., som foreslået i S-SF-udspillet, vil give i fremrykket provenu. Ifølge Finansministeriets (FM's) beregninger, vil et samlet loft over pensionsindbetalinger med løbende udbetalinger give et fremrykket provenu på 8 mia. kr. Heraf kommer de 4,8 mia. kr. fra loftet over ratepensioner og de resterende 3,2 mia. kr. fra, at loftet udvides til livrenter. Det fremrykkede provenu ifølge FM's beregninger er angivet i tabel 1.

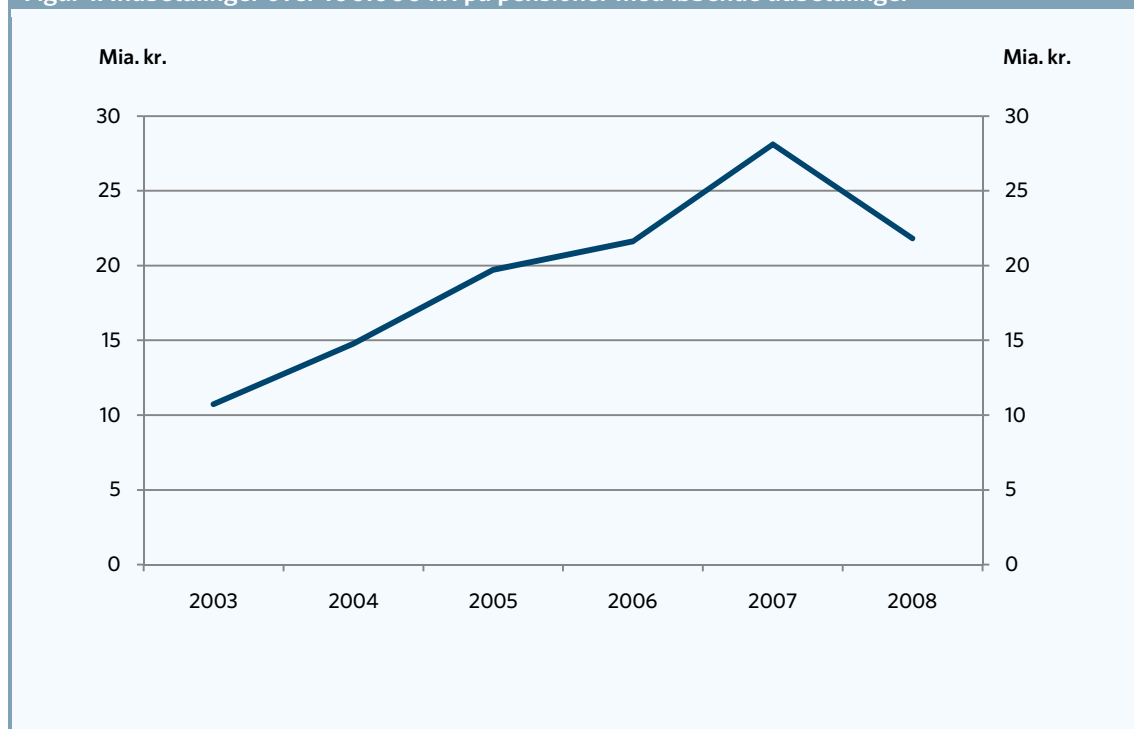
Tabel 1. Fremrykket provenu fra pensionsloft ifølge Finansministeriet

	Provenu	Andel
	Mia. kr.	Pct.
Loft over ratepensioner	4,8	60
Udvidelse til livrenter	3,2	40
Samlet loft	8,0	100

Kilde: Finansministeriet, tabel 4 s. 6 i "Provenuvirkning af loft over pensionsindbetalinger", FM 10.sept. 2010.

Som det fremgår af tabellen, giver loftet over ratepensioner alene et fremrykket provenu på 4,8 mia. kr. Dette er 0,4 mia. kr. mere, end man forventede loftet gav da man fremlagde Forårspakke 2.0, hvor loftet blev indført. Ifølge notatet fra FM, blev beregningerne dengang foretaget på data fra 2003-2005, mens det nyeste skøn er baseret på 2008 data. I perioden 2003-2008 har der været en fordobling i indbetalinger over 100.000 kr., hvilket altså kun har medført en stigning i provenuskønnet på under 10 pct. Udviklingen i de samlede indbetalinger over 100.000 kr. er vist i figur 1.

Figur 1. Indbetalinger over 100.000 kr. på pensioner med løbende udbetalinger

Anm: Loftet på 100.000 kr. vedrører 2010 og er ført tilbage til det relevante år med reguleringstallet (PSL §20). Beløb er angivet i 2011-prisniveau.
Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag

Overfører man denne vækst i pensionsindbetalingerne til FM's provenuberegninger, fås et noget andet skøn over det samlede fremrykkede provenu fra et pensionsloft. I tabel 2 er der skønnet over det fremrykkede provenu, hvis man tager udgangspunkt i FM's provenu i forbindelse med Forårspakke 2.0 og fremskriver dette med væksten i store pensionsindbetalinger. I tabellen er der regnet på tre vækstrater:

- Væksten i store pensionsindbetalinger fra 2004 til 2008.
- Væksten i indbetalinger i årene 2003-2005 i forhold til 2006-2008. I disse beregninger er der set på de enkelte personers indbetalinger over tre år, og kun i de tilfælde, hvor der er indbetalt over 300.000 kr. over tre år, er indbetalingerne medregnet. På denne måde korrigeres der for de personer, som har meget svingende indbetalinger fra år til år.
- Væksten fra 2003-2005 sammenlignet med 2008. Dette skyldes, at mens beregningerne til Forårspakke 2.0 (muligvis) byggede på et gennemsnitstal for 2003-2005, så bygger de nye beregninger udelukkende på 2008, hvor man har nedskaleret provenuet.

Tabel 2. Fremskrivning af FM provenu pba. væksten i store pensionsindbetalinger			
	2008 ift. 2004	2006-08 ift. 2003-2005	2008 ift. 2003-2005
		Mia. kr.	
Loft over ratepensioner	6,5	7,1	7,2
Udvidelse til livrenter	4,3	4,8	4,8
Samlet loft	10,9	11,9	12,0
Heraf brugt i Forårspakke 2.0	4,4	4,4	4,4
Rest-provenu	6,5	7,5	7,6

Anm: Fremskrivningerne af provenuerne er udregnet ved at gange vækstraten i pensionsindbetalinger over 100.000 kr. på det provenu, der blev udregnet i forbindelse med Forårspakke 2.0.

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag og Finansministeriet.

Som det fremgår af tabel 2, er der stor forskel på FM's nye provenuskøn, og det provenu man kommer frem til, hvis væksten i de store pensionsindbetalinger overføres til det oprindelige provenuskøn fra Forårspakke 2.0. Forholdet svarer til en faktor på mellem 0,67-0,75. Det er bemærkelsesværdigt, at Finansministeriet netop har valgt at gange en faktor 0,75 på de samlede pensionsindbetalinger i deres nye beregninger. Der er ikke nogen indikation af, at denne regneregulering blev brugt, da man lavede provenuberegningen i forbindelse med Forårspakke 2.0.

Det er først og fremmest påfaldende, at man vælger at fjerne 25 pct. af provenuet i beregningerne. Men under alle omstændigheder er det uklart, hvorfor en så voldsom vækst i de store pensionsindbetalinger ikke giver større udslag i provenuskønnet fra Finansministeriet.

Ud over ovenstående vil provenuet fra pensionsloftet alt andet lige være større i 2011 end i 2010, fordi loftet på 100.000 kr. ikke reguleres fra 2010 til 2011 som følge af, at reguleringen er sat ud af kraft, jf. regeringens "Genopretningspakke".

AE's beregninger på fremrykket provenu

AE har af flere omgange uafhængigt af FM's beregninger lavet analyser af provenuet ved at sætte et loft over indbetalinger på pensionsordninger. Men da indbetalingerne i mange år voksede voldsomt, er også det forventede provenu i AE's beregninger steget ved at indføre et sådant loft. Den voldsomme stigning i store pensionsindbetalinger skyldes bl.a., at flere og flere er blevet opmærksomme på fidusen ved at sætte rigtig mange penge ind på pensionsordninger og på den måde slippe med en lavere afkastbeskatning.

Ifølge AE's seneste beregninger foretaget på data fra 2008 vil det fremrykkede provenu ved et loft over alle pensionsindbetalinger med løbende udbetalinger være på 12,1 mia. kr. i 2011. Heraf har regeringen allerede indregnet 4,4 mia. kr. fra loftet over ratepensioner alene. Fratrækkes disse, da de allerede er brugt i Forårspakke 2.0, er der altså 7,7 mia. kr. tilbage i fremrykket provenu i 2011. De 7,7 mia. kr. dækker således både over, at Finansministeriets skøn over loftet på ratepensioner er lavt, og det ekstra provenu der kommer ved at udvide loftet til også at gælde livrenter.

Som det fremgår af tabel 2, så stemmer AE's provenuskøn meget godt overens med det provenu, man kommer frem til, hvis man fremskriver FM's provenuberegning ved Forårspakke 2.0 med væksten i de store pensionsindbetalinger.

AE anerkender, at beregningen af provenuet af et pensionsloft er behæftet med usikkerhed. Men det er underligt, hvis en så voldsom vækst, som der har været i de store pensionsindbetalinger, ikke giver et større udslag i provenuberegningerne.

Samlet loft vs. kun loft på ratepensioner

Et samlet loft over pensionsindbetalinger vil naturligvis give et højere provenu end et loft, der alene dækker ratepensioner. Det er der tre årsager til:

For det første vil volumen af pensionsindbetalinger over 100.000 kr. være større, når loftet udvides til at omfatte alle pensioner med løbende udbetalinger. Det kan der ikke være tvivl om.

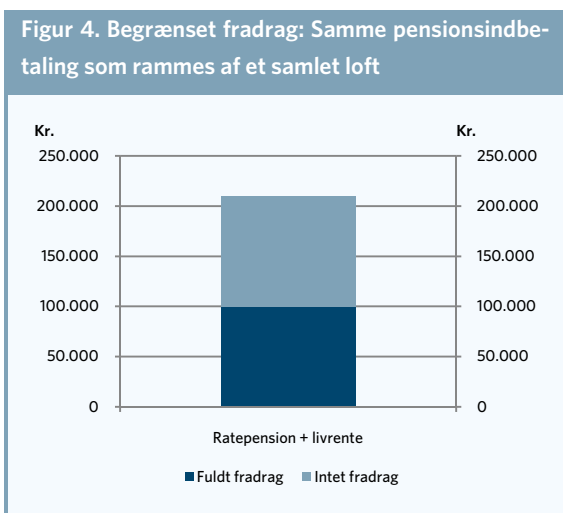
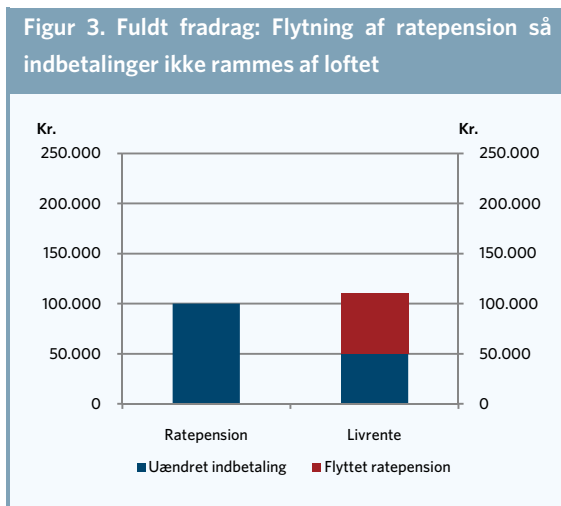
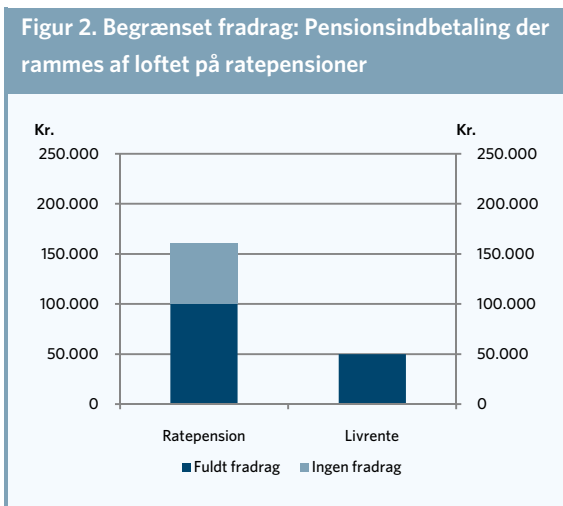
For det andet vil et samlet loft ramme alle indbetalinger over 100.000 kr. uanset fordelingen mellem ratepensioner og livrenter. Med den nuværende ordning kan man indbetale ubegrænset på pensionsordninger med løbende udbetalinger, så længe man ikke overstiger de 100.000 kr. på ratepensioner. Man kan fx få fuldt fradrag for indbetalinger på 210.000 kr., hvis man indbetaler 100.000 kr. på ratepensioner og de resterende på livrenter. Med et samlet loft vil alle indbetalinger over 100.000 kr. blive omfattet.

For det tredje er der opstået en ny spekulationsmulighed med loftet på ratepensioner. Der er således en klar tilskyndelse til at flytte pensionsindbetalinger over 100.000 kr. over på livrenteopsparinger. En person, der i 2009 indbetalte fx 160.000 kr. på ratepensioner, vil sandsynligvis i 2010 blot indbetale 100.000 kr. på ratepensioner og de resterende på livrente. Derved omgås loftet nemt. Dette kan ikke lade sig gøre med et samlet loft.

De to sidste argumenter er illustreret i figur 2, 3 og 4. I alle tre figurer er der taget udgangspunkt i en person, der samlet indbetaler 210.000 kr. på ratepensioner og livrente tilsammen.

- I figur 2 indbetales der 160.000 kr. på ratepensioner og 50.000 kr. på livrenter. I 2010 vil denne person kun have fradragsret for 100.000 kr. på ratepensioner plus de 50.000 kr. på livrenter. De resterende 60.000 kr., der indbetales på ratepensioner vil være uden fradrag. Dvs. 150.000 kr. indbetales med fradrag, og de resterende 60.000 kr. er uden fradrag.
- I figur 3 har personen flyttet 60.000 kr. fra ratepensioner til livrente. Der indbetales altså 100.000 kr. på ratepensioner og 110.000 kr. på livrenter. På denne måde indbetales der stadig 210.000 kr., men med fuld fradragsret.
- I figur 4 er effekten af det samlede loft vist. Der indbetales stadig 210.000 kr., men nu er der kun fradrag for de første 100.000 kr., uanset om der indbetales på livrenter eller ratepensioner.

Provenueffekten er altså i dette tilfælde væsentlig større ved et samlet loft, end ved et loft der udelukkende dækker ratepensioner.

Kilde: AE